

АССАЛАМ

www.assalam.ru

НА ТАБАСАРАНСКОМ ЯЗЫКЕ

МУСУРМАРИН ГАЗАТ

№4 (53) апрель 2008-ни йис. / Раби-уль-ахир 1429 / Табасаран члалниинди вазлик саб ражну удуубчтуру. Кымат 15 манат

МУГЪЯММАД ПАЙГЪАМБАРИН ЖУМАРТВАЛ

Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ инсанарин арайиъ варитлан жумартлу кас вуди гъахъну.

Рамазандин вазли Пайгъамбар ﷺ азадвал гъисс апру микси яшамеш шули гъахъну. Чаз фуклара гъибтри гъахъндар, гъич сабдинра гъайифвал апури гъахъндар. Гизаф къадар мусурмар дугъахъна чпин тлалабар хъади гъюйи, дугъу гъич сарра тлалаб тамам дарапди хътаурдайи, дурари тлалаб гъапуб вари туври гъахъну.

Саб ражну Мугъяммад Пайгъамбарихъна ﷺ 90 агъзур диржем (пул) хуру. Пайгъамбари ﷺ гъадму вари пул арайиз адабгуру ва дурарикан саб диржемкъана гъидрибтди вари пай апуру. Пул ккудубкбалан къяляхъ сарсана кас чаз пул ча, клури гъюру. Дугъаз Пайгъамбари ﷺ клуру: «Узухъ гъамусаят увуз лазим вуйиб хътарзухъ. Уву гъадабгуз ккайи шейъ йиз терефнаан буржназди гъадабгъ, хъасин учуз пул гъабхъиган, уву гъибису гъадму бурж ктипидича»

Умар асгъябди Пайгъамбариз ﷺ клуру: «Эй Аллагъди Гъаънайир! Аллагъу Тааълайи увхъан тувуз даршлук тугрувувал теклиф гъапну». Гъадму гафар Пайгъамбариз ﷺ бегенмиш гъахъндайи. Чакан тлалаб апурайири Пайгъамбариз ﷺ клуру: «Эй Аллагъди Гъаънайир, уву Аършдин Агъайин терефнаан тув ва Дугъан гъаџиб хазна ккудубкиди, клури гучи маплан». Пайгъамбар ﷺ аълхъюру ва дугъан машнакна шадвалин инчи ккудубчтуру.

Пайгъамбари ﷺ чахъ гъич саб манаткъана гъибтундайи. Эгер ярхи йигъди чахъан саб ужвалра апуз дархъиш, думу чакан тлалаб апру кас дрякъдикъан гагъди хулаз къяляхъ гъюри гъахъндар.

Аллагъди ﷺ чаз тувубдикан фунуб вушра (хурма дарш, дидин айти айиб дубхънур) туври гъахъну, сад йисаз ипрубдин запасдилан артухъди вуйиб чаз фуклара гъибтри гъахъндар.

«ФАЗАИЛУЛ ГЪАБИБ» («ПАЙГЪАМБАРИН ЛАЙИКЪЛУВАЛАР») клуру китаб

ДИНДИЗ ГЪЮРМАТ

Пайгъамбарихъна ﷺ

Мугъяммад- гъажи АБДУРЯГЪМАНОВ
ДУМД-дин идарайин гъуллугъчи

ККУНИВАЛ

Магъа Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ бабкан гъахъи Раби – уль- аввалин ваз ккебгъна ва учвуз ухъу Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ фици ккун дапну ккундуш ва дугъан рякъюъди фици душну ккундуш ктибтуз ккундузуз.

Иллагъки григориандин календариинди 570 –пи йисан Раби- уль- аввалин вазли Аллагъу Тааълайи халкъ гъаплу ксарикан варитлан ужур кас Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ бабкан гъахъну. Пайгъамбар ﷺ бабкан хъувал неинки ухъуз ахъю

шадвал ву, хъа гъаџира вари инсаниятдизра. Фицики Аллагъу Тааълайи гъапну (мяна): "Ихъ Пайгъамбар ﷺ къюби дюнйиризра ужвал ву". Къуръандиъ гъамџиб мянайин аят а: «Учу уву, Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ анжагъ къюби дюнйиризра ужувлаз клури гъаънача, яни уву инсанариз, жинариз, малаикариз неинки гъаму дюнъийиъ, хъа гъаџира гъатмунуб дюнъийиъра (Ахиратдиъра) ужувлариз вуйир вува».

Ухъу Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ ккун ва гъюрмат дапну ва дугъан рякъюъди душну ккун. Сабпи нубатнаъ ухъу Аллагъ ﷻ ккун апуз лазим ву, гъаз гъапиш иллагъки Думу ухъу халкъ гъаплу ву ва ухъуз жинди ва ачухъди вуйи ужувлар тувру. Дугъан къяляхъ ухъу ихъ Пайгъамбар ﷺ ккун ва дугъаз гъюрмат дапну ккунду, фицики Аллагъди Гъаънайирихъна ккунивал адарди ухъхъан Аллагъу Тааъла ккун апуз шулдар, санур жаранурихъан жара апуз шулдар. ➤➤

ХАЙИРЛУ ЛЯХИН

МЕВЛЮДДИН ГЪЮРМАТНАЗ ДЮЪЙИР

Гизаф къадар мусурман чвйири ва чйири Мугъяммад Пайгъамбар бабкан хъувалин йигъаз бахш вуди ахъю разивалиинди мевлюдар тешкил апибаз артухъди фикир тувуз хъюгъна. Гъит Аллагъ рази шлу гъамџдар серенжемар артухъди тешкил апри ва мусурман диндиз гъюрударин жергйирра яркъу ишри!

Дугъридан, мевлюддин гъюрматназ дюъйир урхувал лапра хайирлу ляхин ву. Магъа гъаддикан ужударстар фикрар: ➤➤➤

НУМРАЙИЪ:

3

АЧУХЪ СЮГЪБАТ

Ужувлан ниятдиз шерик хъухъа

4

КОНКУРС

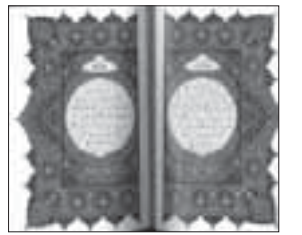
Ккуни Пайгъамбарикан ﷺ сатиди аьгъю апухъа

5

ГИРАМИ ДАФТАР

Къуръан урхували жандиз сагъвал тувру

6

ХАЙИРЛУ ТЕКЛИФАР

"Зубдатул Ислам"

**АЛЛАГЪУ ТААБЛА ИЧВ МАШАРИЗ, СУРАТНАЗ ЯСАНА ИЧВ МАЛ-ДЕВЛЕТДИЗ ЛИГУРДАР,
ХЪА АНЖАГЪ ИЧВ ЮКІВАРИЗ ЛИГУРУ**

ГЪЯДИС

Диндиз гьюрмат

1 « Пайгъамбарихъна ﷺ ккун хъувалин гьякънаан улхури, Бухарийихъанмина ва Муслимдихъанмина дуфнайи гьядис къваин аплухъа: «**Учванк гьич сарра лазим вуйи саягъниинди хъугъидар ичв веледартлан, абйир-бабартлан ва вари инсаниятлан артухъди узу ккун дарапдикъан гагъди**».

Саб ражну Мугъяммад Пайгъамбарин хутба – жвуми йигъандин дюаъ урхурайи вахтна дугъахъди лихурайидарикан санур гизаф ражари дугъан гафаригъ гьючвр ва дугъхан гьерху: «Эй Аллагъди Гьянайир, Гьяматдин йигъ филла шуйкъана?» Дугъу шубубпи ражну гьерхиган, Пайгъамбар ﷺ дугъахъиди илттиклору ва клуру: «Яраб уву гьамкъан дериндиан Гьяматдин йигъахъна гьязур духънайкъан, хиял аплин увузу думу шлубкъан ухди улубкъну ккуниганси ву». Пайгъамбарихъди ﷺ хъайири жаваб тувру: «Эй Пайгъамбар ﷺ, узу я диндиз гьуллугъ аплбаз, я дюыйир урхбаз, я ушвар дисбаз думукъан артухъди чалишмиш гъахъндарза, хъа амма узуз Аллагъ ﷻ ва Дугъан Пайгъамбар ﷺ ккундузуз. Думуган Аллагъди Гьянайири ﷺ гъапну: «Шад йихъ, фицики Гьяматдин йигъан инсан чаз ккун гъахъирхъди сатиди хъиди». Думуган Пайгъамбарихъди ﷺ сатиди хъайидар лапра шад гъахънийи ва Аллагъди ﷻ дюыйир гъапнийи. Ав, дугъридан, дурариз Пайгъамбар ﷺ гизаф ккундийи ва дугъан гьюрмат уьбхойи.

Бишру ибн Урвайи ихтилат гъапну: «Аллагъдиинди ху аплураза, фицики узуз Ирандин гьякимдар Хосройра гьаркъюнузуз ва римдин агъара ва жюрбежюр жара гьякимдрарра гьаркъюнузуз, хъа узуз гьадрииз Пайгъамбаркъан ﷺ ккунди ва гьадугъазсиб гьюрмат аплрудар гьаркъюндарзуз. Аллагъдиинди ху аплураза, фицики гъеле дурарихъан дикъатлуди дугъан машнахъиндикъана лигуз гъахъундайи».

Аллагъди ﷻ Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ жара пайгъамбарик лигъу лапра артухъди за гъапну. Мугъяммад ﷻ пайгъамбарикан варитлан ужурсир ву. Думу пайгъамбарин печать ву, дугълантина сарун пайгъамбар хъидар. Иллагъки Мугъяммад Пайгъамбариз Аллагъу Тааблайи «Мукамун Мягъмуд» клуру дережа гъазур гъапну – думу дережа айивализ лигъу ихъ Пайгъамбарихъан ﷺ неинки чан уммайиан вуйи гунагъкарин, хъа гъацира жара пайгъамбарин уммайиан вуйи гунагъкарин шафааътра ккун аплуз хъибди. Гъаддин гьякънаан Кьуръандиь дупна (мяна): «**Гьякълу ву, Аллагъу Тааблайи увуз «Макамун Мягъмуд» клуру заан дережа гъазур аплуди**». Жара пайгъамбариз макамайин дережа адар. Аллагъу Тааблайи Пайгъамбарин ﷺ багахъ чахъди лихурайи имбу ксариз сес за аплуз къадагъа гъапну. Гъадму къадагъа аплувал

Пайгъамбарихъна Ккунивал

думу йикбалан къяляхъра къувватнаъ гъубзра, ва дугъан накъвдин (никърин) багахъ сес за аплувал къадагъа дапна (гьярам ляхин ву). Аллагъу Тааблайи Пайгъамбарин ﷺ улихъ чпин сес яваш аплу ксарин тариф аплуру, дугъахъна вуйи гьюрмат уьбхойи.

Аллагъу Таабла имбу пайгъамбарихъна гьамцдар гафаринди илттиклору (мяна): «Эй Муса», «Эй Иса», хъа ихъ Пайгъамбарихъна ﷺ Думу гьамцдар гафариинди илттиклору: «Я айюгъа ннаби!», «Я айюгъа ррасул!» («Эй Гьянайир», «Эй Пайгъамбар»). Ва Дугъу ухъуз ухъура гъаму саягъниинди янашмиш хъувалин насигъят тувра. Ччвур пували-

ру: «Инсанарикан варитлан къискисур фуж ву?» Дурари жаваб тувну, фицики Аллагъди ﷻ ва Дугъу Гьянайирииз ужуйи агъя, клури. Думуган дугъу гъапнийи, фицики чан ччвур деебхъну салават дараплу (дарпи) кас гъацир ву, клури.

Дидланна гъайри, Пайгъамбарихъна ﷺ вуйи ккунивал дугъан гьарсаб гаф клулиз адабгъувал ву, фицики дугъан гафар ва гьаракатар имбу инсанарин гафарихъан ва гьаракатарихъан фаркълудар вуди гъахъну. Аллагъу Тааблайи Кьуръандиь дупна (мяна): «**Дугъу (Пайгъамбар) чан терефнаан гьич фулкара клурад, малаикдихъан гъафидилан гъайри, яни Жабраил малаик дугъахъна**

инди абйир- бабарихъна илттиклувалси Пайгъамбарихъна ﷺ ччвур пувалиинди гъац дих аплувалра дугъахъна гьюрматсузвал улупувалик гьисаб ву.

Аллагъу Тааблайи Кьуръандиь дупна (мяна): «**Гьякълу ву, Аллагъу Тааблайи ва Дугъан малаикари Мугъяммад Пайгъамбариз ﷺ ужувлан гафар аплура. Дугъахъ хъугърайидари дугъкан ужувлан гафар аплинай (дюыйир урхай) ва тебрик аплинай**». Ухъу Мугъяммад Пайгъамбарин ﷺ ччвур мелзалан алдапруган, ясана ухъуз шли - вуш дугъан ччвур гъапиган, ухъу салаватдин гафар дупну ккунду: «**Салля лагъу аьлайгъи вассалам**». Саб ражну Пайгъамбарин ﷺ чахъди лихурайидарихъан гьерх-

гъюру ва фу дупну ккундуш рюгъламиш аплуру. Анжагъ гъадмуган дугъу клуру». Пайгъамбариз ﷺ мютюгъ хъувал Аллагъди ﷻ Чаз мютюгъ хъувалихъди аьлакьалу аплуру.

Аллагъу Тааблайи гъапну (мяна): «**Фуж Гьянайирииз мютюгъ шулаш, думу Узуз мютюгъ шулаш**». Гъацира Дугъу гъапну (мяна): «**Эй хъугърайи ксар, учву Аллагъди ﷻ ва Дугъу Гьянайирииз мютюгъ йихъай**». Гъацира Аллагъу Тааблайи гъапну (мяна): «**Иип (Мугъяммад Пайгъамбар) ﷻ: «Эгер учвуз Аллагъ ккундуш, думуган йиз рякъюнди гъарахай (яни Пайгъамбарихъди ﷻ, гъадмуган Аллагъди ﷻ учву ккун хъиди ва ичв гунгъарин аьфв аплуди**».

Аллагъу Тааблайи гъапну (мяна): «**Гьякълу ву, Мугъяммад Пайгъамбар ﷻ Аллагъу Тааблайин жумартвалариз ва Гьяматдин йигъан ужувлариз ккилигурайи касдиз успагъи нумуна ву**». Жара пайгъамбарилан гъайри, ихъ Пайгъамбар ﷻ вари инсаниятдиз чешне ву. Имбу пайгъамбарин уьмур саб жерге дюшюшариь нумуна гъадабгъуз чешне вуди гъисаб аплуз шулу. Мисал вуди гъадабгъиш, Сулейман пайгъамбар ﷻ лапра гьякълу агъа (гьякимдар) вуди гъахъну, Аллагъу Тааблайи дугъаз микл, вари гьяиванатар мютюгъ гъапну. Думу гьякимдрариз нумуна ву, дугъан уьмриан халкъарин зиин фици идара дапну ккундуш нумуна гъадабгъуз шулу, хъа амма жьмяаьтлугъдин жара къатариз Сулейман пайгъамбарин ﷻ уьмур нумуна гъадабгъуз шлуб дар. Иса пайгъамбар ﷻ аскет вуди гъахъну, хпир гъадагъундайи ва 33 йисаь ади Аллагъди ﷻ думу завариз адаъну. Натихайиь дугъан уьмур анжагъ аскетдиз нумуна гъадабгъуз шлубтан дар. Ихъ Мугъяммад Пайгъамбар ﷻ гьарсар касдиз нумуналур ву: алверчийиз, эскриз, хизандин клулиь айирииз ва гъам жарадариз. Пайгъамбар ﷻ Меккаийи яшамиш шулайи вахтна думу аьдати агъали вуди гъахъну, ари гъаддиз аьдати касдихъанра дугъхан нумуна гъадабгъуз шулу.

Мединаийи Пайгъамбар ﷻ гьюкмар клулиз адагърур вуди гъахъну, ари гъаддиз гьюкмар клулиз адагърударизра думуна нумуна ву. Пайгъамбар ﷻ гага вуди гъахъну, ва гагайизра, Мугъяммад Пайгъамбарихъан ﷻ нумуна гъадабгъуинди фици бицидар тербияламиш дапну ккундуш агъю хъибди. Дугъу Гьяжижа чаз хпирди гъадагъну, хъа думу кечмиш гъахъиган, дугъу гизаф ражари хпар гъадагъну ва дугъхан нумуна гъадабгъурииз сар хпирхъди фици янашмиш духъну ккундуш агъю хъибди. Хъа шлиз гизаф хпар аш, Пайгъамбарихъан ﷻ нумуна гъадабгъуинди агъю хъибди, вари хпарихъна фици гьякълур духъну ккундуш. Натихайиь ухъуз мялум вуйиганси, Пайгъамбарин ﷻ уьмур нумуна гъадабгъуз ужуб килиб ву.

Пайгъамбарихъна ﷻ ккунивалин лишан дугъахъди лихури гъахъидарихъна, дугъан хизандихъна, дугъан мирасварисдихъна, тухум- терейихъна - аьлимарихъна, авлийрихъна вуйи ккунивалра ву, фицики гъадрирантина ухъуз Пайгъамбарикан ﷻ агъювалар гъадагъуз мумкинвал шулу, дугъан багахъ шулхъа ва дугъахъна вуйи ккун хъувал арайиз гъюру.

Учуз Пайгъамбарихъна ﷻ вуйи ккунивал тува, Аллагъ ﷻ, Гьяматдин йигъан учхан дугъан шафааьт гъадабгъан бадали.

Амин!

Мялумат

Каллиграфияийан конкурс

Аьрабкаллиграфияийан (ужубхатиниинди бикбаан) вуйи уьмуми Урусатдин конкурс имаам Шамилин ччвурнахъ хъайи Кавказдин халкъарин Университетдин теклифниинди (Хасавюрт шагъур) клули гъабхура.

Конкурскуьобпайнагъабхуру: гъядягънайидарихъди ва финалин конкурс.

Сабпи пайнагъ уьмуми Талабариз хас вуйи яратмишар гъядягъюру, къюбли пайназ ужударстар ляхнарин 10 автор (эйси) къабул аплуру.

Конкурс гизаф йигъари выставка тешкил аплалан къяляхъ гъадму конкурсдин натихийр йивуру.

Гъидиклу яратмишар (ляхнар) 2008-пи

йисан 3-пи майдизкъан къабул аплуру, гъаму аьдрисназ: **Дагъустан Республика, Хасавюрт шагъур, Батырмурзаевдин кюче, 8, Кавказдин халкъарин Университет**. Улихъ ккимиди вуйи натихийр 2008-пи йисан 1-пи майдий йивуру, хъа финалин пай 15-пи майдий, сьаьт 14-дий, Р. Гьямзатовдин ччвурнахъ хъайи Дагъустан Республикийн библиотекийиь йивбанди ву, Р. Гьямзатовдин проспект, 43.

ХАЙИРЛУ ЛЯХИН

МЕВЛЮДДИН ГЪЮРМАТНАЗ ДЮЪЙИР

1 « • Мевлюддин гъюрматназ агъалир уч хъувал их дюнъийиз ахю гъюрмат аии Пайгъамбар ﷺ гъювалин шадвал хъапуб ву. Гирами гъядисдиъ къайд дапна: «Инсан чаз ккунирн багахъ хъади шулу».

• Аллагъди ﷻ ухъуна Гъаънайири, ухъуз гъюрматлу вуйири учв бабкан хъувализ кымат туври гъахъну, Аллагъдиз ﷻ учв халкъ апбаз ва чаз ужувлар тувбаз лигну гъюрмат ва тярифар апури гъахъну.

• Ухъуз гъюрматлу ва багъалу Пайгъамбар ﷺ бабкан хъувал Аллагъдин ﷻ амур ву.

• Мевлюддиз бахш дапнайи гъядисариъ (тярифнан шиърариъ) их Пайгъамбарин ﷺ акуваликан кпура, думу бабкан хъувал, дугъак кайи аьламатар, дугъан уьмур ва ляхин ахю разивалиинди къайд апура.

• Аллагъди Гъаънайирикани учв яшамаш шулайи йисарира шаирари чпин яратмиш апбарий дугъан ччвур тярифар апбиинди лишан-

лу апури гъахъну. Эгер Пайгъамбари ﷺ гъадму саягъназ разивал туври гъахънуш, гъамусра дугъкан бикпурайидариз ва дугъан заан эдеблу-

валин терефарикан, инсанарихъди лапра ужуйи янашмиш шлувалин хасиятнакан, чав ккадапу уьмрикани ва аьламатарикан кпурудариз разивал

улупиди.

• Аллагъди ﷻ Гъаънайи гирами вакилихъ хъугъувал ва гъюрмат уьбхувал их динди тасдикъ дапнайиб ву.

Мевлюддин вахтна шад хъувал, ици тьяамар - гъафунар гъивувал, уч духъну сюгъбатар гъахувал, касибариз садакъа тувувал Аллагъу Тааълайи Гъаънайирихъ хъугъувалин, дугъан гъюрмат уьбхувалин, Аллагъдикан ﷻ рази хъувалин лишнар ву.

• Исламдин аьлима-риз ва мусурман ксариз гъар вахтна мевлюд гъабхруган уч хъувал ва шадвал хъапубвал бегенмиш духъна ва гъаммишан эдеблу ва аькъюллу саягъниинди мевлюдар гъахури шулу.

Гъаму гафар тасдикъ апбан бадали их республикаин гъарсаб гъульан мисалар арайиз хуз шулу, фицики хайлин гъуландари ва шагърустнари Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ бабкан гъахъи йигъахъди аьлакьалу вуди мевлюдар тешкил апури шулу. Гъит Мугъяммад Пайгъамбарихъна ﷻ вуйи их ккунивалин къадар артухъ ибшир ва Аллагъу Тааълайи ухъу Гъияматдин йигъан дугъан шафааьтдихъ мягърум дарапори. Амин!

АЧУХЪ СЮГЪБАТ

УЖУВЛАН НИЯТДИЗ ШЕРИК ХЪУХЪА

Мугъяммад-Рамазан
Ражабов

Дагъустандин Огни шагърин
имам.

Гъюрматлу вуйи мусурман гъардшар ва чйир! Гъякъикъатдиъ ухъуз Аллагъу Тааълайи ухъкан фу тлалаб апураш ва думу фици тамам дапну ккундуш аьгъади ккунду. Аллагъу Тааълайи Чан Гирами Къуръандин «Альбаййинат» кпуру сураин 5-пи аятдиъ дупна (мяна): «Аллагъди ﷻ ухъуз ихласвалиинди, Аллагъ ﷻ бадали ибадатвал апувал амур дапна».

Хъа вари ужудар ляхнарин кпул ният ву. Ари гъаддиз пуз ккундузуз, фицики ужувлан ниятдиз кван марццивал, ужуб гъякъикъатвал хас ву. Ниятдин фаркъвал ва учв ният сасдар йишварихъ аьмалтан заандар шулу.

Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Аллагъу Тааъла ичв машариз, суратназ ясана ичв мал-девлетдиз лигурдар,

хъа анжагъ ичв юквариз лигуру».

Дугъриданна, юкв ниятдин йишв ву. Жарануб гъядисдиъ дупна: «Гъарсар касдиз чан ниятдиз дилигну тувру». Эгер сар касди дин - тьяат апуруш, ясана гъазават апуруш, инсанарин арайиъ гъюрматлу, заанлу хъпан бадали, Аллагъди ﷻ дурариз гъадму чпин ният тувиди, амма Ахиратдиъ Аллагъдихъан ﷻ вуйи саваб думу ксариз рябкъидар, гъаз гъапиш ужудар ляхнар кафирарира апуру. Мисал вуди гъадабгъиш, сар кафири саб гъяд илипуру ясана саб булагъ дивру. Думу касдиз гъадрарикан гъич саб жюрейинра саваб адар. Гъази ухъузра гъич фуклара даршул, эгер апурайи ният Аллагъ ﷻ бадали вуйиб дарш.

Гъарсаб апурайи тьяат ниятдихъди аьлакьалу дапну ккунду. Месела, мистаъ дусувал (деувал), иьтикаф апувал лапра рази вуйи тьяатдикан вуди гъисаб шулу.

Мистаъ деувализ ниятар а. Эгер инсан мистаъ деъруш, гъамцдар ниятариинди деъну ккунду: мистаъ деувал гъаму Аллагъдин ﷻ гирами Хал ву, кпури. Аллагъ ﷻ рази вуйи йишв зиярат апувал ву, кпури гъушиш ужуб ляхин ву. Пайгъамбарин ﷺ гъаддин гъякънаан мяналу гъядисар а. Фунур кас мистаъ дусиш (деиш), думу касди Аллагъ ﷻ бадали зиярат апувал, хялижвди гъягъувал ву,

Гъази вуйиган Аллагъдихъна ﷻ хялижв гъахъиган, Аллагъу Тааълайи фициб гъюрмат апур чан хялижвиваз. Ясана саб гъудгниин дусувал ва тмунуб гъудгниз ккилигувал ва гъамцдар жара ниятарра - муарар ужудар ниятар ву.

Эгер инсан чан хизандикан аьсси духънайир мистаъ деъруш, сацибди рягъятвал гъадабгъуз кпури, ясана фузар гъюруш аьгю апбан бадали, ясана ушв бисуруш, чаз хураг

гъязур дарапбан бадали – гъамцдар ниятариинди гъаплу тьяаьтар Аллагъдин ﷻ багахъ саваб тувру ляхнарикани вуйидар шулдар.

Гъиямат йигъан Аллагъди ﷻ думуксарихъангъерхиди. Гъюрматлу мусурман гъардшар ва чйир! Гъачай учву фуз бадали ва фицдар метлебар киваъ ади дин- тьяат хъапинуш ясана кпулиз адабгъураш гъерхъа.

Аллагъ ﷻ бадали киваъ ужудар ниятар учвнуш ва гъадрар мусурман касдиз хас вуйи саягъниинди кпулиз адагънуш, думуган Аллагъра ﷻ, инсанарра рази шулу ляхин ву.

Гъюрматлу ватанагълийир! Гъаму заманайиъ их ниятар, гъяйифки, лап чпур духъна-сар- сарихъна чиб- чпин зиин гъюсудвал, такабурвалади. Узуз пуз ккунди айиб гъаму ву: ухъу апурайи тьяат Гъиямат йигъан саваб туврударикан ибшир - Гъиямат йигъан ухъу гъапну вуйи тьяат ухъуз къаршуди дийрибгъбан бадали.

ШАДУ МЯРАКА

Гъаму улихънаси гъамциб ччвур алди «Урусат» кӀуру концертар гъахру залиь диндин аьгъювалар улупбан вечер кӀули гъубхну. Думу серен-жем Дагъустандин госуниверситетди Дагъустандин мусурмандин диндин идарайи тереф уьбхбиинди ва кюмек аплӀбиинди тешкил гъаплуб вуйи.

Гъадму йигъинжагъ Дагъустандин мусурман чвир ва чйир гъаждиан къяляхъ хътабаз ва вазлин календариинди цийи йис улубкъбаз бахш дапӀнайиб вуйи.

Вечерин программа гъадму вуздин мялимари ва урхурайи студент шубари тартиб гъаплуб вуйи. Гъеле дурар пишекарвалин актерар дайишра, хъа амма гъадрари улупу вари номерар устадвалиинди кӀулизи адагънийи.

Студент шубари шиьрар гъурхнийи, сакъюдар жвилли сягънайин тамашйир улупнийи. Гъадрарин сюжетар ихъ уьмриан гъадагънайидар вуйи. Гъадму жюрейин сюжетари гъарсар касдиз чан уьмриз хас вуйи тьякъидвалин терефариз халис къимат тувуз мумкинвал тувру, фицики гъадрари илла-

Мусурман дишагълийин машнакк аьлхъюб

гъки дишагълийириз хас вуйи гунгъарикан ихтилат аплура: мелзнан гунгъар, мягърам хъадарди дишагълийир жюрбежюр йишвариз алвер аплуз гъягъбахъди аьлакьалу вуйи гунгъар. Гъацира гъадушваь швушв хъирсбан, гизаф хпар гъадагъбан ва швумалвалин сценкйир улупнийи.

Гъадму вечерь мусурман шубарин сумчрин палтар улупбаз тясирлу фикир тувнийи. Набалугъ студент шубари улупнийи, фицики чпин уьмриь варитӀан шаду вахтна шубарихъан элѳкнайи палат алабхъганра чпи учувуйи рякьрувал.

Гъаму вечер тешкил гъаплӀдариз чухсагъул дупну ккунду, фицики жибзи ляхнарилан хъюгъну аьхю ляхнариина гъяйизкъан вари фикирлуди тешкил гъаплӀнийи: зализ акв тувбан успагъивал, сягъна балгувал, иштиракчйириз костюмар гъязур аплувал. Дупну ккундуки, костюмар «Нур» ччвур али исламдин палтарин туканди тувдар вуйи.

Гележегдиьра гъамцдар вечерар артухъ духъну ккунду. Фицики дурари инсандин кӀваз анжагъ хушлувал ва акувал тувру.

Ич хусуси мялумат

КОНКУРС

«Ккуни Пайгъамбарикан сатӀиди аьгъю аплухъа»

КОНКУРСДИН ПОЛОЖЕНИЕ ВА ШАРТӀАР

«Дагъустандиь Ислам» (www.islamdag.ru) кӀуру сайтди исламдин образованиеин ва илмин Кафари Кавказдин университетвалин центри «Ккуни Пайгъамбарикан сатӀиди аьгъю аплухъа» ччвур тувнайи конкурс гъабхбанди ву. Думу ихъ камаллу Мугъяммад Пайгъамбар сатӀиди бабкан гъахъи Раби – уль – аввалин вазлиз бахш дапӀнайиб ву. Конкурсдиь аьшкъ айидарихъан, варидарихъан иштирак хъуз шулу.

Конкурсдин метлебар ва вазифйир

1. Динагълийир мусурман культура аьгъю аплбахъна жалб аплувал;
2. Мугъяммад Пайгъамбарин сатӀиди уьмрикан ужударстар терефар ашкар аплуз гъабхъи бикӀувал аьгъю аплувал, дидхъан дугъан уьмрин ужуйи ва дюзди гъавриь ахъуз духънайивал ва дугъу дюнъайин культурайиз диву аьхю аманат улупуз хъувал, фицики Пайгъамбарин сатӀиди уьмрикан аьгъювал ва дугъан уьмрин ужудар терефариз ухшар шлуганси чалишмиш хъувал къюби дюнйириьра хушбахтвал гъазанмиш аплбаз заминвал ву;
3. Эдеблувалин гъякълу къиматлувалар цийи алауал.

Къимат тувбан шартӀар

1. Макъалайин мяналувализ ужудар аьгъювалар айи жюриин членари къимат тувиди. Уьмуми къимат гъамцдар шартӀариан 5 баллин къайдайиинди вуйи къадарнакан ибарат хъибди:

- грамотныйвал
- успагъиди хъпалгувал
- рюгълувал (духовность)
- сюжет ва идея.

2. Гъаци вуйиган, авторихъан чан макъалайиз варитӀан заан къадарнаьди 20 балл гъазанмиш аплуз шулу.

Конкурс гъабхру вахт, шартӀар ва приздин фонд

1. Конкурс ккебгъру вахт- 2008- пи йисандин II- пи март.

Заявкйир къабул аплувал ккудубкӀуру вахт – 2008- пи йисандин I5- пи апрель.

Натижйир йивру вахт- 2008 - пи йисандин 20 - пи апрель.

2. Конкурсдин призовой фонд: гъалиб гъахъидариз пулин пешкешар ва къиматлу призар тувиди.

3. Гъалиб гъахъидарин къадар- шубур кас. Заан къадарнаьди баллар гъазанмиш гъаплу ксари хъайи- хъайибси сабпи, къюбпи ва шубубпи призовой йишвар гъадагъиди.

4. Конкурсдиь гъалиб гъахъидарин гъякънаан вуйи мялумат тешкилувалин комитетди www.Islamdag.ru ва www.assalam.ru сайтариь ерлешмиш аплӀиди, хъа гъацира ужударстар макъалир дахил шулайи сборник чапдиан адабгъиди.

Иштиракчйир

1. Заявкйир ва конкурсдиь вуйи бикӀбар гъаму аьдрисназ хътауал ккун аплурача: konkurs1429@mail.ru («Конкурс» кӀуру гаф бикӀбиинди).

2. Литературайин урус чӀалниинди дидикӀнайи ляхнар (кагъзар) къабул аплуру.

Конкурсдин гъякънаан лапра артухъди мялумат гъадабгъуз ккун гъабхъиш, учвхъан гъаму сайтдиан гъадагъуз хъибди: www.islamdaq.ru

СУФИЙИН ИХТИЛАТАР

Жабраил малаикди бизарвал аьгъ гъаплу ляхнар

Аллагъди Гъянайири сатӀиди Жабраил малаикдихъан жилина гъюруган бизар гъахънийива? кӀури гъерхру.

Жабраили анжагъ юкъуб дюшюшдиь бизар гъахъунза, кӀури жаваб тувру:

Сабпиб. Ибрагъим пайгъамбар сатӀиди циина ккатӀахънайи вахтна узу Аьршдин кланакк ккайза. Аллагъу Тааьлайи узуз дугъахъна кюмекназ гъягъювал амур гъаплӀнийи.

Къюбпиб. Ибрагъим пайгъамбари сатӀиди Исмяилин дюднийн гаркӀал иливу вахтна, гъадмуганра узу Аьршдин кланакк ккади гъахъунза. Думуган Аллагъу Тааьлайи узуз Исмяилихъна кюмекназ гъягъювал амур гъаплӀнийи. Улар арццну уьлчӀюкьайиз вуйи вахтна гъадрарихъна хъуркьнийза ва Исмяилиз зиян дархъбан бадали Ибрагъимдин сатӀиди хлиь айи гаркӀал жара терефназди гъибицнийза.

Шубубпиб. Юсуф пайгъамбар сатӀиди гъардшари гъуйдиз ккатӀахъган, Аллагъу Тааьлайи узуз думу уьрхювал амур гъаплӀнийи. Юсуф сатӀиди гъуйдин кланаз хъуркьайиз узу дугъан улхъан гъутӀурчвнийза ва гъуйдиан гъван гъадабгъну, гъадушвъин Юсуф сатӀиди дитнийза.

Юкъубпиб. Уьгъюд дагъдин багахъ кчӀихбар гъягъюрайиган динсузари яв слиб гъюбгънийи.

Думуган Аллагъу Тааьлайи узуз жилина абхърайи яв ифдин литӀан бисувал амур гъаплӀнийи. «Гъякълу ву,- гъаплӀнийи Аллагъу Тааьлайи,- Узуз ккуну ва Узу Жилина Гъянайириан саб литӀанкъана ифи удубзиш, Узу я укӀ ясана гъарар артмиш аплӀдарза». Гъадмуган узу йиз

хлин гагъразди яв ифдин литӀан гъибиснийза ва думу завуз ккатӀабхънийза».

ГЪЯДИС ШЛИ ЧПИН ВЕЛЕДАРИЗ ИСЛАМДИКАН УЛУПУРДАРШ, ЖЕГЪЕННЕМДИЪ АХЪИДИ.

Гъюрмат

ГЪУНШДИН УЛИХЪ ВАЗИФА

Дин хъапру адлу ва фикирлу кас Абдуллагъ бин Мубаракди гъамци ктибтну:

– Узу гъаж кљуи гъубхунза. Гъаждин къяляхъ кюр малаикди гъамциб ихтилат аплувалин шагидкар гъахунза. Дурари гъаму йисан 600 агъзур касди гъаж кљуи гъубхун, хъа амма гъич сарин гъажра къабул гъапундар, кљури ихтилат аплурайи.

Гъадрарин ихтилат гъеебхъган, узу гъерхнийза:

– Гизаф къадар читинвалар ва гъайгъушнар агъ дапну, гизаф къадар инсанар дюнъайин вари терефарин ибадат аплуб метлебниинди гъамина гъафну. Дурари буш гъумран чюллер ккадаъну ва жюрбежюр жара читинвалар улхъан гъадагъну. Хъа гъаци вуш, яраб гъадрарин зегъметар бад- гъавайиди гъюдучвнийклан?

Гъадму суалназ малаикди жаваб тувнийи:

– Шамдиъ (Сирия) Аъли бин Муваффагъ кљуру сар чекмечи кас а. Дугъу гъаждиз гъагъбан ният гъапнийи, хъа амма дугъхъан гъадина гъагъюз гъабхундайи. Хъа амма гъадугъан гъаж къабул гъапну. Гъадму бадали

(себеб вуди) хъана 60 агъзурсана касдин гъаж къабул гъапну.

Гъадму ихтилат гъеебхъган, узу нивкъан уягъ гъахънийза. Узу Шамдиз

гъушнийза ва дугъан хал наан аш, гъабгнийза. Йиз чъвур гъеебхъган, дугъу саб ахю чигъ – сес деебтнийи ва фикриан гъушнийи. Думу чан фикрихъна гъафиган, узу дугъаз узугъ гъеебху нивкълукан ктибтнийза, дугъан гъаж къабул гъапну, кљуру хабар тувнийза ва гъадму бадали 60 агъзур

касдин гъажра къабул гъапну, кљури гъапнийза. Дугъхъан аьдатнан дару гъаму дюшюш фици арайиз гъафнуш гъерхнийза.

Дугъу гъамциб ихтилат гъапнийзуз:

– Сумчлуд йисандин муддатнаъ узу гъаждиз гъагъбакан фикрар аплурайза. Гъадму метлебниинди сумчлуд йисандин муддатнаъ узу 300 диргъам арс уч гъапнийза ва гъаму йисан гъаждиз гъагъбанди вуйза. Йиз

хпир гъагъдиъ айи. Гъуншдин икриан дугъаз хурагнан ниъ гъабхънийи. Хпири узкан гъуншдихъан гъадму ипруб аплин (аьбкъин) кљури гъапнийи. Узу гъуншдихъна гъушнийза ва гъадму теклифнакан гъапнийза. Йиз гъуншди, чан улариина нивгъарра дугъу, жаваб тувнийи:

– Эй Абдуллагъ бин Мубарак, ич гъадму хураг учвуз хай шлуб дар гъа. Гъаз гъапиш шубуд йигъандин муддатнаъ ич веледари гъич фуклара дипнадайи, узугъ дубкнайи гъайванат гъаькънийзуз ва, сарун жара жюрейин чара адрури, лазим вуйи къадар йикк гъадму гъайванатдин жандикан кадабтнийза. Магъа думу хураг бицидариз гъазур аплураза.

Думу учвуз хай шлуб дар, фицики хъилийи гъабкли гъайванатдин йикк иплувал мусурман касдиз дурус дар, гъялал дар.

Гъаддикан гъеебхъган, узу гъаждиз кљури уч дапнайи арс тувнийза ва гъапнийза:

– Гъаму арс яв веледариз ипрубдихъ харж аплин, гъит гъаму йисан йиз Гъагъ гъамциб ибшир!

«Мусурман календарин»

ГИРАМИ ДАФТАР

Къуръан урхували жандиз сагъвал тувру

Нидерландарин психолог профессор Ван дер Ховенди аьдатнан дару ашкарваликан мялум гъапну.

Дугъу тасдикъ аплурайиганси, тажруба гъабхиинди Гирами Къуръан урхували ва Аллагъу Тааълайин («Аллагъ») чъвур текрар аплували инсандин сагъламвализ ужуб терефнахъанди тясир аплуру.

Гъадму ахтармиш апбарий варитан аьламат жарабдиъра а, фицики Ван дер Ховен учв мусурман кас дар.

Профессори чан аьлимвалин ачмиш аплувал лапра дериндиан ахтармишар гъабхиинди тасдикъ аплура, фицики дугъу гъадму жюрейин ахтармиш, валар шубуд йисандин арайиъ хайлин ксар ахтармиш гъапну. Дугъу ахтармиш гъапу бязи ксар мусурман дайи ва хайлиндариз аьраб чалниинди гъич саб гафкъана аьгъдайи.

Вари ксариз «Аллагъ» кљуру гаф дюзди мелзналан алдапруз улупнийи. Натижа лапра аьламатнануб гъабхънийи, асас вуди фиткан вуш дерд- хажалат дубхънайи, кефйир дюрънайи ксарин ва хасият жигъатнаан гъагъвал кайидарин.

Аьраб чалниинди урхуз аьгю ва кми- кмиди Къуръандихъинди илткљуру ксар жюрбежюр пис гъиллигъарихъан уьрхюру.

Аьраб чалниинди «Аллагъ» кљуру гаф текрар аплувалира инсандиз ужуб терефнахъанди тясир аплуру, кљури психологди тасдикъ аплура.

Гъаддихъди сабси дугъу гъаврий тлаъганси, «Аллагъ» кљуру гафнаъ айи гъарсаб гъарфназ инсанарин психологийин (хасиятнан) уьзрар сагъ апбан метлебувал а.

Сабси ачухъ «а» гъарф мелзналан алдаплували инсандин гъава (ил) хътабгъбан къурулушдиз ужувлан тясир аплуру. Хъа «л» кљуру ачухъ дару сес аьраб чалнан саягъниинди мелзналан алдаплували ил хътагъувал яваш аплуру, хъа гафнаъ айи аьхиримжи «гъ» гъарфну инсандин гъурдлар- ликларина кван чиб- чпихъди аьлакьа уьбхюз гъитру, юклев либувал къайдайи ипру.

Ислам News

ИБЛИСДИН ДУШМНАР

Пайгъамбари ﷺ иблисдихъан чан уммаийан вуйи душмнарин гъакънаан гъерхну:

1. Асас душман уву вува, эй Мугъаммад, гъакълу ву, узу увухъна даккнишин гъисс аплураза.
2. Чав гъадагъу аьгъюваларихъди гъагъру аьлим.
3. Къуръан аьгю кас ва гъаддиъ дибикнайибдихъди гъагърур.
4. Аллагъ бадали хъуб гъудган апбан вахт кван аплу муэдзин.
5. Касибар, аьжюзар ккуни кас,
6. Ужуб юклев айи кас, гъакъвал чахъна къабул аплуру.
7. Аллагъу Тааълайиз ибадат аплури артмиш гъахъи жигъил кас.
8. Анжагъ гъялал вуйиб ишлетмиш аплуру.
9. Аллагъ бадали чиб- чпиз ккуни, бегенмиш вуйи кюр кас.
10. Жамьяьтдихъди гъудган аплуз аьшк айи кас.
11. Йишвну къанди дюъйир урхру, инсанар даахнайи вахтна (тагъажуд) дин- тлаът хъапну кас.
12. Гъарам капруз даккни кас.
13. Инсанариз насигъатар туврур.
14. Чан диндин гъардшариз дюъйир урхру кас, чан кван гъич фуклара члурувал, писвал адрур.
15. Гъар вахтна гъудгнин дижикинайивалин гъялнаъ айи кас
16. Жумартлу кас.
17. Ужудар гъиллигъарин кас.
18. Аллагъди чаз вари туврувалиин инандирмиш вуйи кас.
19. Намуслу, рябатлу ачини дишагълийириз кюмек аплу кас.
20. Йиклбахъна гъазур шулайи кас.

Тербия

ХАЛАЧИЙИК КАХЪРУ ГУГАР ДАДАЙИН

Пирмягъмед КЪАСУМОВ,
шаир

Халачийик кахъру гугар дадаин
Гирамидар, беркетлудар вуйиштлан!
«Гъач увура, деъ!»- клуйзуз ич дадаи,-
Дюъйир гъурхган багахъна гъурдар шейтлан!»

Халачийик кахъри шлу гугарин сес
Йирхъцуд йисланра ибарихъ хъмийиз.
Дугъаз зегъмет зигуз гъациб аьшкъ, гъевес
шли, фти тувнуш кѳаин илмийиз.

Халачийихъ деънайиган, дадаи
Аллагъдихъна вуйи фикрар уърхюи.
Пайгъамбарин гъядисар йиз дадаи
Тадахъу уьлин уркларси дюхюи..

Узуз, бици шерейтейиз, думуган
Гъигъуйзуз дюъйир, шърарин царарси.
Бязи вахтна дугълан, дюъйир урхруган,
Нивгъар алдахъуйи, члатху цадрларси.

Гъич гъархринхъа йиз дадаин ихтилат-
Ибрагъим пайгъамбар ахъу гъагъи гъял?
Аллагъдин амриинди тувну къисмат-
Дин ккунивал аьгъю аплру имтигъян!

Халачийин раж алабцѳган, дадаи,
Шадвалин ухът алдабхъну, клуйи узуз:
- Гъан йиз велед, иб йив гафназ дадаин,
Ибрагъим пайгъамбарикан пидзавуз.

Жвуван багъри жантлан артухъди Аллагъ
Ккун гъаплури чан балкан гъаплнуш лига!
Велед даккни аба- баб даршул валлагъ,
Гъаплрухъа чав, жара чара имдруган!

Гъамци дупну адабхънийи ишбан сес,
Амма узуз гъаз ишураш аьгъдайзуз.
Гучѳ гъабхъири деебтнийза ишбан сес-
Дада ккарцбан жара чара адайзуз.

- Йипа, дада,- хъана гъерхза: «Фу гъабхъну?» -
Думу ишбан сеbeb дяргъюри фикриз.-
Яв кѳваъ айи дердлу гъиссар ккатлахъну,
Ккебгъу ихтилат ккудубкѳла аьхириз!

- Сабпиб, «Ибрагъим» гаф вузуз кьубди багъа-
Йиз гагайизра Ибрагъим клуйи гъа!
Кьубпиб, узу ктибтруган, махъан кагъал,
Гъадабгъ клуйайи гъарсаб гафнан мяна.

Ярхла заманийирихъ ихъ мусурман халкъ
Цѳибди айиган, Ибрагъим пайгъамбар
Ихъ жилъин яшамиш гъахъний, ади хал.
Гъич гъахъундайи клуй, чаз кас барабар.

Аллагъ гизаф ккунивал чаз бахт вуйи,
Гъар дакккъайиъ Думу кѳваъ уърхюри!
Амма думуганра гъациб вахт вуйи:
Мунафикъари сари - сар уърхюи.

Пайгъамбари гъизигу аьхю зиллет,
ИншаАллагъ, давди гъюдубчвундайи.
Аллагъдин рякъюз хпаъ дугъан зегъмет
Фикрихъ дишла рягъятди убчвурдайи.

Гъамус хъебехъ, фицир гъахънуш Исмаил-
Ибрагъим пайгъамбарин балкан кларзавуз.
Даршули гъахъир вуйи бай Исмаил ...
Гъеле бицир вува, дугъкан вариб пуз...

Гизаф вахтна чаз веледар адруган
Ибрагъимди ккун гъаплний Аллагъдикан:
- Тувиш узуз велед, я Первердигар,
Апларзавуз асиллу вуйиб узкан.

Марццивал ва ният гъабкъган дугъан кѳвак,
Аллагъди тувру дугъаз бай Исмаил.
Кьюрпи байра багъиш аплуру - Исхак,
Амма туву гаф гъархру – шул архаин.

Ибрагъимра аплуз хъюгъю гъаркѳ клуйи,
Яваш дарди йишвну агру нивкларѳи.
- Набшдѳяв гаф, тувуб Аллагъдин улихъ,
Бай гъашиш, кьурбан аплѳдза – аплин кѳваин.

Ибрагъимдиз чан сарпи велед гизаф
Ккундийи, хъа ниятканан гъаплрухъа?
Аллагъ бадали чан жан аплуз сарф
Гъязур вуйири фици «Ваъ!» клуйрухъа?

Гъамушвахъна гъафиган, йиз дадара,
Гъарай ипну, ишуз хъюгъний йиз улихъ.
Хъасин къанди аьгъю гъабхъниз: къадар а
аплру гафнан бицирихъ ва яшлуйихъ.

Йиз суал гъаз жаваб адарди гъубзнуш,
Учвузра аьгъячвуз, мусурман гъардшар.
Дадаилян фукъан нивгъар улдузнуш,
Гъяркънийзуз къаши гъабхъи жандак, кушар.

Иблис мюгътал шулу Ибрагъимдиин,
Гъамкъан мюгъкам иман кѳваъ айивалъин.
Иблис гъабгъюру, маш гъивну инсандин,
Хабар тувуз дадаииз Исмаилин.

Хабар дебккуз учѳвруб, аьгъ аплуз даршлѳуб,
Гъадму даринхъа Иблисдин метлебра?
Багъри гагайихъан гъамци аплуз шулѳ
Адаи Иблисдин кѳваъ, я клуйѳра.

Аллагъдин амур гъациб вуш, гъаплрухъа?
Велед кьурбан дараплуз чара адар.
Дадаин имандиканра гъаплрухъа?-
Иблис русвагъ дархъидира гъузундар.

Ав, йиз велед, вуйи- вуйибси гъапиш
Гучѳ хъибдивуз. Хъасин, гъабхъиган яв яш,
Ибрагъимдина Исмаили гъапиб
Аьгъю хъибдивуз гъунар вуйиб дирбаш.

Хъа Иблис дурарин дирбаш'вали,
Пашман гъаплнийи, чан терей дѳбрисган.
Гъаддиз гъира ихъ мусурман Минайиъ
Шулу сикин, ургу- губ гъван уьлѳурхан.

... Халачийик кахъру гъарсаб гуг ва раж,
Аьхю ва бици дюъйирси гъигъуйзуз.
Назмар урхури аплруган фикрар харж,
Ккун шуйзуз дадаин багахъ дийигъуз.

Йиз- ккуни дада, рягъматдиз душнайир,
Аба духъна яв униъ деъру балкан.
Яв дюъйириин аьшкълу духънайир,
Кѳваин гъаплган шулза, гъафиганси бабкан!

Аллагъу Тааълайи гъапну (мяна):
«Мал - девлет (шейъ- шюйъ) – думу
Йизуб ву ва Женнет- думу Йиз хал ву,
хъа касибар - дурар Йиз гъюзчиваликк
ккайидар ву. Ари гъаци вуйиган Узхъан
Йиз шейъ - шюйънахъ Йизуб Женнет
масу гъадабгъай сарун, хъа , эгер учву
гъазанж гъадабгъиш, думу учвуз гъуб-
зди, хъа эгер учву зарарнаъ ахъиш,
думуган гъадму зарар Узу Узъина гъа-
дабгъидиза».

Эй Адамдин бай яв гъюниз алабхъ-
урайи гъагъ гъагъитлан пчлѳуб вуди ужу
ву, ари гъаци гъякъ- гъисаб аплру вахтна
узуз артухъ къадарнаъди шейъ- шюйъ
адитлан цѳибди ади рягъятди хъибди.

Эй Адамдин бай, илмар аьгъю
аплин (аьгъювалар гъадагъувал), шлиз
аьгъювалар адарш, дугъаз фагъумлу
фикир ади шулдар, хъа шлиз фагъум-
лу фикир адарш, дугъаз динра адар,
шлиз дин адарш, гъацириз гъатмунуб
дюньйиъ Женнетра хъибдар.

Эй Адамдин бай, гъякълу ву, уву
кѳваантлан чалишмиш духъну, зегъмет
дизигну мал- девлет уч гъаплунва, ва

гъякълу ву, уву гъадлдихъна чалиш-
миш гъахъунва ва увуз гъаму дюньйи-
кан дердер- фикрар аплбан гъагъуш-
нарихъан гъатмунуб дюнья гъархунвуз.
Гъатмунуб дюньйииз ужувлан ляхнар
аплуз хъюгъийиз увухъна аьжал багахъ
хъибди ва думу увухъна хабарсузди
гъибди гъа.

Эй Адамдин бай, уву филиадизкъан
гунгъарин швумалвал аплури ва гъадра-
рихъна къяляхъ хътакури гъуздива, саб
гунагъ тмунубдихъди, саб швумалвал
тмунубдихъди текрар аплури? Эгер
увуз Йиз жазайихъан уърхюз къув-
ват аш, уву увуз ккуни саягънинди
Узухъ хъебехъ. Эгер гъаци дараплиш,
думуган Узухъди гъюшмиш хъайиз
улихъна увуз зяйиф нафс айивалиин
швумал йихъ.

Эй Адамдин бай, уву яв кѳваъ айиб
мелзнийин алибдиз, уву аплру ляхнариз

тялукъ шлуганси аплин ва яв ужудар
ляхнар Аллагъу Тааълайин ччвурнахъ
(гъюрматназ) ужу аплин, гъякълу ву,
къюб маш гъайирин юкѳв чан мелз-
нахъди аьлакъалу шулдар (дюз гъю-
дар), ва дугъан мелз чав аплурайи
ляхнарихъан фаркълу шулу, ва дугъу
аплурайи ляхнар Аллагъу Тааълайин
ччвурнахъ вуйидар дар.

Эй Адамдин бай, эгер Женнетдиан
вуйи жилин ругдин саб шулѳум
Востокдиин алабхънийиш, думуган
дидин ицини нѳв Западин агъалирира
гъисс аплрийи. Хъа эгер Жегъеннемиъ
яшамиш шулайидари деебтурурайи чир-
кишнахъди саб бедре абциш, думуган
дидин ребцрувалин къувватну гъеле
ургубпи дюньяра (планета) кмиди
тикъир аплрийи (дабгърийи).

Эгер Жегъеннемиъдин зунжрикан
сабнуб пай жилин али дагъларикан

сабнубдин клакънийин ерлешмиш гъа-
пиш, думуган, гъургъушум цѳигъ гъи-
пан фици убгугуруш, гъадму дагъдин
тепера гъаци убгиди (ебциди). Цѳигъ
яв аьгъ аплувалин дережа фициб шуй-
клан?

Эй Адамдин бай, увкан биклуз яв
багахъ къюр малаик хътарди гъеле
саб гафкъана гъапундарва, гъеле саб
дакккъайиъкъана гъилигундарва ва
саб ликкъана алдабгъундарва. Узуз
ибадат аплбаъ жандин фукъан къувват-
лу ва зяйиф инсанар айклан?

Гунгъариз къаршуди дийигъуб мет-
лебниинди чан къувват ишлетмиш гъа-
плу касдиз аьхю шадвал ва хушбахт-
вал ву.

Эй Адамдин бай, чпиз кефйир хъау
ва аьшкъламиш гъахъи, чпиз гъизил
уч гъаплу, чпиз хусуси аьшкълувалихъ
гъахъи гъадму ксар нашди? Гъякълу
ву, гъацдар ксар гъаму дюньйиан
кѳваъ дерд- хажалат ади гъушну, дурар
жилиъ ялгъузди ва кьурхулувал кади
учѳвну.

ГИЗАФ КЪАДАР АБЪЮВАЛАРТИАН ЦИБДИ ВУШРА САГЪИ ФИКИР АДИ ХЪУВАЛ УЖУ ВУ.
(Абударда)

ГЪЯДИС

ИЧВ СУАЛАРИЗ АЪЛИМАРИ ЖАВАБАР ТУВРА

Ужуб бегьер хъибди

вахтналанмина дурар дин ккун апбан рюгнаккди, Исламдин шартларин ва къайдйирин бинайин алди тербияламиш дапну ккунду. Эгер ухъу бицидихъанмина гъадму ляхин гъапиш, думуган гъадму бицидарикан хъасин битмиш шлу тум шлувалик умудвал кивуз хъиди.

Аллагъу Тааълайиз бициди имидитан ибадат алувалин яш гъабхъиган ибадат апбахъан вуйи фициб фаркъвал а?

— Аллагъу Тааълайиз жигил вахтна, набалугъ йисари ибадат алувал артухъди къматлу ву, фицики жигил кас чан уьмрин гъадму вахтна артухъ къадарнаъди хатлалу дюшюшариь, гунгъарктучибан абъвалатарий ахъру. Ари гъаддиз Аллагъу Тааълайиз ибадат апбан бадали жигил касди шейтниз, чан нафсдиз къаршуди ахъю къуватар харж алувал алабхъуру. Ва читинвалар артухъ хъпахъ Аллагъдин терефнаан артухъди савабарра шулу. Хъа яшназ удучиву касдиз гъацдар читинвалар абъ алуз ва ибадат алуз рягъятди шулу.

Гъядисди дупнайиганси, Гъяматдин йигъан ургур кас Аллагъу Тааълайин сирник хъиди, Дугъан сирнин гъайри жара сирин (дяхъюн) адруган. Зи ихъ дупнайи жюрейин

инсанарин арайиь Аллагъу Тааълайиз ибадат алури яшаммиш гъахъи касра хъиди. Шейтниз гъапу, фицики пайгъамбарин къяляхъ вари-тан даккнир учв Халкъ гъапу-риз ибадат алури жигил кас вузуз, клури.

15 йисандин яшнаъ айи жигилин улихъ фициб жавабдарвал дийибгъна, эгер гъадму касдиз чан абйир- бабари Аллагъу Тааълайин чарасуз теклифар клулиз адагъуз улупундарш.

— 15 йис тамам гъабхъи вахтнахъантина инсан Ислам-диинди мукаллаф шулу, яни

жавабдар кас. Думу фикирлувал ва сагъвал жигъатнаан хъуркъна. Ва дугъан вари гунгъар диклуз хъюгъру.

Думу гъадму клуру гаф ву, фицики учв яшназ гъафи-хъанмина гъарсар жигил бали ва шуру Аллагъу Тааъ-лайн улихъ чпин жаваб-дарвал тувру. Дурар Аллагъу Тааълайн, Дугъу гъаъна-йидарин гъакънаан абъю-

валар гъадагъуз буржлу ву. Хъа абйир – бабари чпин веледар яшназ гъа-йизкъан вуйи вахтна дин-дихъ хъаундарш, дурари чпин веледиз тербия тувну ккундийи ва эгер тувундарш, гъаддин жавабдарвал гъадра-рихъан гъадабгъиди. Хъа амма зи ихъ дупнайи яшнахъантина вуйи вахтна чан гъаракатариз гъадму касди чав жаваб тувру.

Ухъу гъар жюрейин аьла-матар рякъру дюньяий яшаммиш шулахъа. Жигил касдихъан гъадрарихъан фици ярхла хъуз шулу?

— Жигил кас лазим дару ляхнарихъан, гъаракатарихъан уьрхювал дугъан диндихъна янашмиш духънайивалин къадарнакан (тягъарнакан) асиллу ву: динди къадагъа дапнайи ляхнарихъан яр-ла хъувал ва теклифар клу-лиз адагъувал, асас вуди гъар йигъан чаин али хъуб гъудган дубхъну ккуни саягъ-нинди алувал. Гъадму талабар тамам алурайи кас гунагъкар хъуз мумкин дар. Гъудгнар алували инсан гъа-рам ва къадагъа дапнайи ляхнарихъан уьрхюру.

Рузнама

май

дни	утрен.	восх.	обе-денный	после-обед.	вечерн.	ночн.
1	3.47	5.40	13.00	16.39	19.52	21.31
2	3.45	5.39	13.00	16.40	19.53	21.32
4	3.43	5.36	13.00	16.41	19.55	21.35
6	3.40	5.34	13.00	16.41	19.57	21.38
8	3.35	5.30	13.00	16.42	19.58	21.41
10	3.31	5.27	13.00	16.42	20.01	21.44
12	3.27	5.27	13.00	16.43	20.04	21.47
14	3.24	5.25	13.00	16.43	20.06	21.50
16	3.20	5.23	13.00	16.44	20.08	21.53
18	3.16	5.21	13.00	16.45	20.10	21.57
20	3.12	5.19	13.00	16.45	20.12	22.00
22	3.10	5.17	13.00	16.46	20.15	22.05
24	3.08	5.16	13.00	16.47	20.16	22.08
26	3.05	5.14	13.00	16.47	20.18	22.11
28	2.59	5.12	13.00	16.47	20.20	22.13

МЯЛУМАТАР

ДАГЪУСТАДИН МУСУРМНАРИН ДИНДИН ИДАРА

Гъудган сад йигъандин арайиь

УЧУ УЧВУЗ САД ЙИГЪАНДИН АРАЙИЬ ГЪУДГАН АПУЗ УЛУПИДИЧА

Дарсар гъарсаб гъафта йигъан гъахуру
Сяаьт 9-дилан сяаьт сабдиз
Мягъагъалайин Клулин жвумийин мистаъ

ПУЛСУЗДИ
Гъавриь адруб гъабшиш, гъаму телефондиз
зенг аплинай: (8722) 93-08-60, 8-928- 521- 14-02

МОБИЛЬНИИАН СЮГЪБАТ

Гъюрматлу газат урхрудар!

Учу "Мобильный сюгъбат" клуру рубрика ачмиш допнача ва ичв арайиз гъамциб суал хурача:

«ТАБАСАРАН ЧАЛНИИДИ УДУБЧИВУРАЙИ»

«АССАЛАМ» ГАЗАТДИКАН ФИЦИБ ФИКИР АПИУРАЧВА?»

Ичв суалар учвхъан учуз хътауз шулу SMS-диъди

гъаму нумрайизди: 8-928-871-23-71

Редакция

Учредитель

Благотворительный фонд «Путь».
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет

Председатель редакционного совета
муфтий РД
Ахмад-хаджи АБДУЛАЕВ

заместитель муфтия РД
Махди-хаджи МУТАИЛОВ
Мухаммад-Закир ЮСУФОВ

Редактор
Пирмагомед КАСИМОВ

Канонический редактор
Мухаммад-хаджи МУХАММАДОВ

Художник
Саид САИДОВ

Компьютерная группа

Асият ХАНОВА
Ахмед МАГОМЕДОВ

Менеджер

Мухаммад ХИРИЯСУЛАЕВ

При перепечатке ссылка обязательна.
Набрано и сверстано на компьютерной базе
газеты «Ас-Салам».

Газета зарегистрирована Управлением
Федеральной службы по надзору за
соблюдением законодательства в сфере
массовых коммуникаций и охране
культурного наследия по ЮФО
(г. Ростов-на-Дону).

Свидетельство о регистрации
ПИ № ФС 10-6401 от 15 декабря 2006 г.

Индекс 51325

Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу:
пр-т Акушинского, 20. Заказ № _____

Сдано в печать 14 апреля 2008 г.

Тираж 1 000 экз.

Адрес редакции

367015, РД, г. Махачкала,
ул. М. Ярагского, 128.

Тел.: (8722) 61-00-64.

По вопросам подписки и доставки
обращаться по телефонам:

по Республике Дагестан — 8-988-699-28-24

по г. Махачкале — (8722) 914-222.

E-mail: info@assalam.ru; www.assalam.ru

"АССАЛАМ" ГАЗАТДИЪ ГИРАМИ БИКИБАР А, ДУРАР МАРЦЦИ ДАРУ ЙИШВАРИХЪ ДИРЧУЗ ШАРИАЪТИ ИХТИЯР